

Uitzonderingen zijn er — Prof. Hennipman in zijn doorwrocht boek *Economisch motief en economisch principe* herinnerde daaraan. Zeer beslist keert zich Schumpeter in zijn *Das Wesen und Hauptinhalt der theoretischen Nationalökonomie* tegen Marshall en anderen, die den „ordinary business man” tot uitgangspunt kiezen. „Wij willen” — zoo verklaart Schumpeter — „in het geheel niet zien op den handelenden mensch, maar alleen op de goederenhoeveelheden; wij willen de veranderingen van *deze* beschrijven, zooals deze zich automatisch voltrekken, zonder daarbij verder acht te slaan op de menschen, die ze in het leven roepen”. Nog feller verwerpt Ernst Schuster in zijn *Kritische Untersuchung „Das Einkommen”* de anthropocentrische opvatting in deze zinsneden: „De mensch is niet het middelpunt, niet het begin, niet de oorzaak en niet het doel. De mensch is niet de bron van de economische bedrijvigheid, maar de sluis waardoor deze zich beweegt”.

Uitingen als deze echter worden thans overstemd door den roep, die de economie vaster wil binden aan de activiteit van den mensch. Niet toevallig is het, dat Werner Sombart, de rustelooze vorscher en beschrijver van economische verschijnselen, als wetenschappelijk testament in 1938 naliet een volumineus werk *Vom Menschen*, dat beginnend met de vraag: Wat is de mensch? een voor de economen aanvaardbare anthropologie zoekt op te bouwen. Het moet de opmerkzaamheid trekken, dat deze verhoogde belangstelling voor den mensch *in de economie* geenszins op *zich zelf* staat, maar samenvalt met een strooming in onderscheidene wetenschappelijke regionen waar te nemen. De mensch is in het gedrang gekomen en voor het herstel van zijn eerepositie maken talrijken zich op.

Het geruchtmakend boek van Dr Alexis Carrel *L'homme cet inconnu* (Parijs, 1935) beweegt zich wel hoofdzakelijk op *medisch* terrein met zijn hartstochtelijk protest tegen het voortschrijdend specialisten-dom, dat door het menscheijk lichaam in stukjes te deelen den juisten blik op den mensch verliest, maar het maakte indruk en oefende invloed ver buiten den kring van de geneeskundige wetenschap. Ook Prof. Dr L. van der Horst in zijn *Psychopathologie en menschbeschou-*